

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

**ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПСИХОЛОГІЧНИЙ ПРАКТИКУМ З ГРУПОВОЇ
ПСИХОКОРЕКЦІЇ**

для студентів

Освітньої програми:	Психологія
Рівня вищої освіти:	другого (магістерського)
на здобуття освітнього ступеню:	магістра
за спеціальністю:	053 Психологія
галузі знань:	05 Соціальні та поведінкові науки

Рівне – 2020

Робоча програма: Психологічний практикум з групової психокорекції
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія

27 серпня 2020 р. 16 с.

Розробник: к.психол.наук, доц. Михальчук Ю.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології

Протокол від 27 серпня 2020 р. № 1

Завідувач кафедри _____ доц. Михальчук Ю.О.
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією педагогічного факультету

Протокол від «27» 08 2020 року № 1

Голова _____ доц. Хом'як О.А.
(підпис)

Гарант освітньо-професійної програми «Психологія» зі спеціальності 053 Психологія у
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки рівня вищої освіти другого (магістерського)

доц. Михальчук Ю.О. _____
(підпис)

© _____, 2020

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Рівень вищої освіти, Галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4 / 4 Загальна кількість годин (денна/заочна форми навчання) – 120/120 Кількість змістових модулів – 1	Рівень вищої освіти: другий (магістерський) Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 053 Психологія	Обов'язковий компонент ОПП	
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
		Практичні, семінарські	
		Лабораторні	
		40	20
		Самостійна робота	
		год. 40	50 год.
		Індивідуальні завдання: 40/50 год.	
		Вид контролю 1-й семестр: іспит	

2. Мета та завдання курсу

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологічний практикум з групової психокорекції» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 053 Психологія за освітньо-професійною програмою Психологія.

Мета: набуття студентами практичних навичок розробки та проведення психокорекційних заходів.

Завдання: апробація набутих студентами знань та умінь психокорекційної діяльності. Знання, здобуті при вивченні курсу «Психологічний практикум з групової психокорекції», є підґрунтям для подальшої поглибленої фахової спеціалізації практичних психологів.

Під час лабораторних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти, майбутні психологи **набувають таких програмних компетентностей: ЗК (загальні компетентності), СК (спеціальні, фахові, предметні компетентності).**

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

Результати навчання за дисципліною

Опанувавши дисципліну, студенти повинні мати такі **програмні результати навчання:**

ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПР12. Демонструвати навички командної роботи у процесі вирішення фахових завдань

ПР13. Демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання, саморозвитку; за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Практика проведення психокорекційних заходів

Тема 1. Основні питання організації та проведення психокорекції. Специфічні ознаки психокорекції. Види психокорекції. Психокорекційна ситуація. Принцип єдності діагностики та корекції. Принцип нормативності розвитку. Цілі та завдання психокорекційної роботи. Вимоги до психолога, який здійснює психокорекційні заходи.

Основні компоненти професійної готовності.

Література: основна [2,3,6,7,10,13,18,23,25,27,29,36] допоміжна [7,8,9,12,17,18,23]

Тема 2. Методи та методики психологічної корекції . Методи практичної корекції.

Ігротерапія. Основні види та форми ігротерапії.

Вимоги до обладнання та поведінки психолога-ігротерапевта. Арт-терапія. Казкотерапія.

Психогімнастика. Частини психогімнастичного заняття. Біхевіористські методи корекції.

Література: основна [2,4,6,8,9,11,17,22,24,26,29,34,39] допоміжна [1,2,11,14,17,19,21,22]

Тема 3. Психологічна корекція порушених родинних стосунків. Структура дисфункціональної родини. Проблеми родинних дисфункцій з погляду теорії трансактного аналізу. Психокорекція з використанням нового рішення та аналізу сімейного сценарію. Поведінкові методи сімейної психокорекції. Теорії комунікативних порушень. Вправи, спрямовані на подолання комунікативних порушень. Гештальттерапія В. Сатир. Використання “скульптури” та обміну ролями. Системні моделі сімейної психологічної корекції. Варіанти групової корекції порушених сімейних стосунків.

Література: основна [15,22,27,28,29,31,37] допоміжна [5,20,24]

Тема 4. Психологічна корекція дітей з порушеннями когнітивної сфери. Поняття про порушення когнітивних процесів. Методи спостереження, бесіди з батьками та тестування в дітей дошкільного віку. Встановлення контакту з батьками щодо проведення корекційних занять Побудова корекційних занять з розвитку уваги. Розвиток пам'яті.

Корекція розладів мислення. Розвиток сприймання та психомоторики.

Корекційні програми, спрямовані на первинні та вторинні дефекти у розвитку дитини.

Література: основна [14,16,19,29,32,44] допоміжна [6,10,15,16,23]

Тема 5. Психологічна корекція емоційних розладів. Визначення поняття “емоційного розладу”. Агресія та страхи здорових дітей. Постстресові розлади. Необхідність відреагування та усвідомлення емоційних станів. Використання принципів аналітичної психотерапії у роботі з постстресовими розладами. Повтор, опис дій, відображення почуттів та переказ у ході ігрової психокорекції з дітьми. Пісочна психотерапія: теоретичні засади та методи проведення. Обладнання для піскової терапії. Поведінка психолога під час сеансу. Ознаки успішності психокорекції. Ознаки завершення психокорекції емоційних розладів.

Література: основна [1,14,16,20,29,33,38] допоміжна [6,9,15,16]

Тема 6. Психологічна корекція порушень соціально-психологічної адаптації. Психокорекція осіб у ситуації довготривалого безробіття. Проблема зловживання алкоголем. Метод терапевтичної інтервенції.

Проблеми наркотичної залежності. Співузалежені члени родини та необхідність у корекції співузалежених. Телефонна психокорекція співузалежених. Порушення професійної адаптації, корекційні та профілактичні програми з професійної адаптації на підприємствах.

Література: основна [5,21,30,29,35,43] допоміжна [3,4,15,16,20]

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	ла б	ін д	с.р .

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Теорія та практика надання психоконсультативної допомоги												
Тема 1. Основні питання організації та проведення психокорекції.	20			6	7	7	20			2	9	9
Тема 2. Методи та методики психологічної корекції.	20			6	7	7	20			2	9	9
Тема 3. Психологічна корекція порушених родинних стосунків	20			8	6	6	20			4	8	8
Тема 4. Психологічна корекція дітей з порушеннями когнітивної сфери.	20			6	7	7	20			4	8	8
Тема 5. Психологічна корекція емоційних розладів.	20			6	7	7	20			4	8	8
Тема 6. Психологічна корекція порушень соціально-психологічної адаптації.	20			8	6	6	20			4	8	8
Разом за змістовим модулем 1	120			40	40	40	120			20	50	50

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні питання організації та проведення психокорекції.	6/5
2	Методи та методики психологічної корекції.	6/2
3	Психологічна корекція порушених родинних стосунків	8/4
4	Психологічна корекція дітей з порушеннями когнітивної сфери.	6/4
5	Психологічна корекція емоційних розладів.	6/4
6	Психологічна корекція порушень соціально-психологічної адаптації.	8/4
	Разом	40/20

6. Самостійна робота (40/50 год.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Психокорекційна ситуація	4
2	Принцип єдності діагностики та корекції	3
3	Принцип нормативності розвитку	3

4	Цілі та завдання психокорекційної роботи	3
5	Вимоги до психолога, який здійснює психокорекційні заходи	3
6	Принципи ігрової психокорекції	4
7	Принципи поведінкової корекції	3
8	Корекційна програма для дорослих з метою розвитку впевненості у собі	4
9	Корекційна програма для дорослих з метою протистояння маніпуляції.	3
10	Корекційна програма для дорослих з метою тренування навичок цілеспрямованої поведінки	3
11	Методи психологічної корекції емоційних розладів дітей	3
12	Вправи тілесно-орієнтованої психокорекції	4
	Разом	40

7. Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Психологічне консультування та кризові стани особистості				
Тема 1. Основні питання організації та проведення психокорекції	Підготовка до лабораторного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, презентація «Принцип єдності діагностики та корекції»; психологічні есе «Психокорекційна ситуація: необхідні умови виникнення»; творчі завдання (опрацювання запитів клієнтів, психотерапевтичних ситуацій), презентація «Вимоги до психолога, який здійснює психокорекційні заходи». Творчі завдання	основна [2,3,6,7,10,13,18,23,25,27,29,36] допоміжна [7,8,9,12,17,18,23]	2
Тема 2. Методи та методики психологічної корекції.	Підготовка до лабораторного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, психологічне есе на тему: «Як залучити дитину до ігрової взаємодії»; створити 10 фраз, які можуть висловлювати професіональні і не професіональні психологи, що проводять психокорекційні заходи; презентація «Обладнання для ігрової психокорекції»; творчі завдання (опрацювання	основна [2,4,6,8,9,11,17,22,24,26,29,34,39] допоміжна [1,2,11,14,17,19,21,22]	2

		запитів клієнтів, психотерапевтичних ситуацій). Презентація: «Арт-терапія. Казкотерапія. Психогімнастика на психокорекційних заняттях». Творчі завдання		
Тема 3. Психологічна корекція порушених родинних стосунків	Підготовка до лабораторного заняття	до Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, презентація «Сімейна психологічна корекція», творчі завдання (опрацювання запитів клієнтів, психотерапевтичних ситуацій), техніки корекції родинних стосунків.	основна [15,22,27,28,29,31,37] допоміжна [5,20,24]	4
Тема 4. Психологічна корекція дітей з порушеннями когнітивної сфери.	Підготовка до лабораторного заняття	до Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, презентація «Корекція когнітивних порушень у дітей», психологічне есе: «Труднощі у психокорекційній роботі з дітьми та підлітками», творчі завдання (опрацювання запитів клієнтів, психотерапевтичних ситуацій). Побудова корекційних занять з розвитку уваги, пам'яті, розладів мислення: особливості побудови занять, техніки та прийоми	основна [14,16,19,29,32,44] допоміжна [6,10,15,16,23]	4
Тема 5. Психологічна корекція емоційних розладів.	Підготовка до лабораторного заняття	до Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, психологічне есе «Емоційні розлади дітей різного віку», творчі завдання (опрацювання запитів клієнтів, психотерапевтичних ситуацій), психологічне есе «Ознаки успішності психокорекції». Презентація «Агресія та страхи здорових дітей». Побудова корекційного заняття з	основна [1,14,16,20,29,33,38] допоміжна [6,9,15,16]	4

		емоційних розладів. Необхідний інструментарій для проведення піскової терапії. Психологічне есе «Ознаки успішності психокорекції». Творчі завдання		
Тема 6. Психологічна корекція порушень соціально-психологічної адаптації.	Підготовка до лабораторного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, психологічні есе «Психологічна дезадаптація дорослих», «Інтернет-залежність підлітків», творчі завдання (опрацювання запитів клієнтів, психотерапевтичних ситуацій), психологічне есе «Необхідність усвідомлення психологом емоційних станів». Презентація «Метод терапевтичної інтервенції».	основна [5,21,30,29,35,43] допоміжна [3,4,15,16,20]	4

8. Індивідуальні завдання (40-52 год.)

Перелік корекційних програм:

- Корекційна програма для молодшого школяра з метою розвитку емоційно-вольової регуляції.
- Корекційна програма для молодшого школяра з метою розвитку самооцінки.
- Корекційна програма для дошкільника з фобічними реакціями.
- Корекційна програма для підлітків з метою розвитку самостійності.
- Корекційна програма для підлітків з метою розвитку асертивності.
- Корекційна програма для підлітків з метою розвитку навичок спілкування.
- Корекційна програма для дитини 5 років з метою поліпшення уваги.
- Корекційна програма для дитини 3 років із затримкою у розвитку мовлення з метою розвитку мислення.
- Корекційна програма для молодшого школяра з метою розвитку механічної пам'яті.
- Корекційна програма для молодшого школяра з метою розвитку довільної уваги.
- Корекційна програма для молодшого школяра з метою розвитку регуляції агресивної поведінки.
- Корекційна програма для молодшого школяра з метою розвитку самооцінки.
- Корекційна програма для дошкільника з фобічними реакціями.
- Корекційна програма для дитини, що пережила насильство.
- Корекційна програма для «дітей вулиці».
- Корекційна програма для підлітків з метою розвитку поведінки в конфлікті.
- Корекційна програма для підлітків з метою розвитку мотивації здорового способу життя.
- Корекційна програма для підлітків з метою розвитку мотивації відповідальної статевої поведінки.

- Корекційна програма для дорослих з метою розвитку навичок лідерства.
- Корекційна програма для дорослих з метою тренування стратегії пошуку роботи.
- Корекційна програма для дорослих з метою мотивації зайняття власною справою.
- Корекційна програма для дорослих з метою тренування навичок самопрезентації.

9. Методи навчання

I. Організація, самоорганізація та здійснення навчально-пізнавальної діяльності за джерелом передання і сприймання навчальної інформації: словесні (розповідь, бесіда, пояснення, інструктаж), практичні (вправи, алгоритмізація, практична робота), активне соціально-психологічне навчання;

за ступенем самостійності мислення студентів: репродуктивні і творчі методи;

за логікою передання і сприймання навчальної інформації: індуктивні (узагальнення), дедуктивні(конкретизація), аналітичні, синтетичні – навчальний аналіз, синтез, установлення причинно-наслідкових зв'язків;

за ступенем керівництва навчальною роботою студентів: самостійна робота студентів, робота з книгою.

II. Стимулювання та мотивація навчально-пізнавальної діяльності

Дидактичні (ділові, ситуативно-рольові та ін.) ігри, навчальні дискусії, інтерактивні методи навчання

III. Контроль і самоконтроль, аналіз та оцінювання результатів навчання

Індивідуальне і фронтальне опитування, письмові контрольні роботи

10. Методи контролю

- Поточне тестування.
- Перевірка завдань самостійної роботи.
- Перевірка індивідуальної роботи.
- Поточний контроль.
- Семестрова форма контролю.

11. Питання до іспиту з курсу

1. Специфічні ознаки психокорекції. Види психокорекції.
2. Психокорекційна ситуація. Принцип єдності діагностики та корекції.
3. Принцип нормативності розвитку.
4. Цілі та завдання психокорекційної роботи.
5. Вимоги до психолога, який здійснює психокорекційні заходи. Основні компоненти професійної готовності психолога.
6. Методи практичної корекції.
7. Ігротерапія. Основні види та форми ігротерапії.
8. Вимоги до обладнання та поведінки психолога-ігротерапевта.
9. Арт-терапія.
10. Казкотерапія.
11. Психогімнастика. Частини психогімнастичного заняття.
12. Біхевіористські методи корекції.
13. Структура дисфункціональної родини.
14. Проблеми родинних дисфункцій з погляду теорії трансактного аналізу. Психокорекція з використанням нового рішення та аналізу сімейного сценарію.
15. Поведінкові методи сімейної психокорекції.
16. Теорії комунікативних порушень
17. Вправи, спрямовані на подолання комунікативних порушень.
18. Гештальттерапія В. Сатир.

19. Використання “скульптури” та обміну ролями.
20. Системні моделі сімейної психологічної корекції.
21. Варіанти групової корекції порушених сімейних стосунків.
22. Поняття про порушення когнітивних процесів.
23. Методи спостереження, бесіди з батьками та тестування в дітей дошкільного віку.
24. Встановлення контакту з батьками щодо проведення корекційних занять Побудова корекційних занять з розвитку уваги.
25. Розвиток пам’яті.
26. Корекція розладів мислення.
27. Розвиток сприймання та психомоторики.
28. Корекційні програми, спрямовані на первинні та вторинні дефекти у розвитку дитини.
29. Визначення поняття «емоційного розладу».
30. Агресія та страхи здорових дітей.
31. Постстресові розлади. Використання принципів аналітичної психотерапії у роботі з постстресовими розладами.
32. Повтор, опис дій, відображення почуттів та переказ у ході ігрової психокорекції з дітьми.
33. Пісочна психотерапія: теоретичні засади та методи проведення. Обладнання для піскової терапії.
34. Ознаки завершення психокорекції емоційних розладів.
35. Психокорекція осіб у ситуації довготривалого безробіття.
36. Проблема зловживання алкоголем.
37. Проблеми наркотичної залежності.
38. Співузалежені члени родини та необхідність у корекції співузалежених.
39. Телефонна психокорекція співузалежених.
40. Порушення професійної адаптації, корекційні та профілактичні програми з професійної адаптації на підприємствах.
41. Опишіть особливості корекції емоційно-вольової сфери молодшого школяра.
42. Опишіть особливості корекції самооцінки молодшого школяра.
43. Опишіть особливості корекції дошкільника зі страхами та фобіями.
44. Опишіть особливості розвитку асертивності підлітків.
45. Опишіть особливості розвитку навичок спілкування підлітків.
46. Опишіть особливості корекції уваги дошкільників.
47. Опишіть особливості корекції мовлення дошкільників.
48. Опишіть особливості розвитку мислення дошкільників.
49. Опишіть особливості розвитку механічної пам’яті молодшого школяра.
50. Опишіть особливості розвитку довільної уваги молодшого школяра.
51. Опишіть особливості розвитку регуляції агресивної поведінки молодшого школяра.
52. Опишіть особливості розвитку самооцінки молодшого школяра.
53. Опишіть особливості корекційної роботи з дитиною, що пережила насильство.
54. Опишіть особливості корекційної роботи з “дітьми вулиці”.
55. Опишіть особливості розвитку конфліктологічної культури підлітків.
56. Опишіть особливості розвитку мотивації підлітків до здорового способу життя.
57. Опишіть особливості розвитку мотивації підлітків до відповідальної статевої поведінки.
58. Опишіть особливості розвитку мотивації підлітків до лідерства та відповідальної поведінки.
59. Опишіть особливості роботи з дорослими з метою вироблення вмінь та навичок у пошуці роботи (апевненості у власних здібностях та можливостях).
60. Опишіть особливості роботи з дорослими з метою вироблення вмінь та навичок у самопрезентації.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування, робота на лабораторних заняттях, самостійна, індивідуальна робота						Підсумковий контроль / екзамен	Сума
Змістовий модуль №1							40
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
10	10	10	10	10	10		

T1, T2 ... T6 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Шкала оцінювання національна та ECTS			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Підручники.
2. Роздатковий матеріал. Психодіагностичні методики
3. Мультимедійні засоби. Презентації.

14. Рекомендована література

Базова

1. Алямовская В.Г., Петрова С.Н. Предупреждение психо-эмоционального напряжения у детей дошкольного возраста. Книга практического психолога / В.Г. Алямовская, С.Н. Петрова. – М.: Скрипторий 2000, 2002. – 80 с.
2. Бондаренко О.Ф. Психологічна допомога особистості: навч. посібник для студ. ст. курсів психол. фак. та відділень ун-тов / О.Ф. Бондаренко; Міжнародний фонд «Відродження». - Х.: Фоліо, 1996. - 237 с.
3. Бурлачук Л.Ф. Основы психотерапии: учеб. пособие для студ. вузов, которые обуч. по спец. «Психология» и «Социальная педагогика» / Л.Ф. Бурлачук [и др]. - К.: Ника-Центр, 2001. - 320 с.
4. Бурлачук Л.Ф. Психотерапия. Психологические модели: учебник для вузов / Л.Ф. Бурлачук [и др.]; науч. ред. Л.Ф. Бурлачук. - СПб. [и др.]: Питер, 2007. - 480 с.
5. Бурлачук Л.Ф., Коржова Е.Ю. Психология жизненных ситуаций: учеб. пособ. / Л.Ф. Бурлачук, Е.Ю. Коржова. - М.: Российское педагогическое агентство, 1998. - 263 с.

6. Вачков И.В. Групповые методы в работе школьного психолога / И.В. Вачков. – М.: Ось-89, 2002. – 224 с.
7. Вачков И.В. Психологический тренинг: методология и методика проведения / И.В. Вачков. – М.: Эксмо, 2010. – 560 с.
8. Горбатова Е.А. Теория и практика психологического тренинга: учеб. пособие / Е.А. Горбатова – СПб.: Речь, 2008. – 320 с.
9. Збірник нормативно-правових документів психологічної служби та ПМПК системи освіти України: до 10-річчя з дня заснування Українського НМЦ практичної психології і соціальної роботи / АПН України, Укр. наук.-метод. центр практ. психології і соц. роботи; упоряд. В.Г. Панок [та ін.]; наук. ред. С.Д. Максименко. – К.: Шкільний світ, 2008. – 256 с.
10. Иванов А.Н. Притчи и истории для тренера и консультанта / А.Н. Иванов. – СПб.: Речь, 2007. – 192 с.
11. Истратова О.Н. Практикум по детской психокоррекции: игры, упражнения, техники / О.Н. Истратова. – Ростов н/Д: Феникс, 2007. – 349 с.
12. Истратова О.Н. Справочник по групповой психокоррекции / О.Н. Истратова, Т.В. Эксакусто. – Ростов н/Д: Феникс, 2011. – 443 с.
13. Карабанова О.А. Игра в коррекции психического развития ребенка / О.А. Карабанова. – М.: Российское педагогическое агентство, 1997. – 191 с.
14. Кеймани К. Аутогенная тренировка / К. Кеймани. – М.: ЭКСМО, 2002. – 384 с.
15. Келлерман П.Ф. Психодрама крупным планом / П.Ф. Келлерман. – М.: Класс. 1998. – 240 с.
16. Козлов Н.И. Лучшие психологические игры и упражнения / Н.И. Козлов. – Екатеринбург: АРД ЛТД, 1997. – 144 с.
17. Кочюнас Р. Психотерапевтические группы: теория и практика / Р. Кочюнас. – М.: Академический проект, 2000. – 238 с.
18. Кричевский Р.Л., Дубовская Е.М. Психология малой группы: теоретические и прикладные аспекты / Р.Л. Кричевский, Е.М. Дубовская. – М.: МГУ, 1991. – 207 с.
19. Максименко С.Д. Психологічні механізми зародження, становлення та здійснення особистості / С.Д. Максименко, В.В. Клименко, А.В. Тостоухов. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2010. – 151 с.
20. Максименко С.Д. Психологія особистості: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Д. Максименко [и др.]; ред. С.Д. Максименко. – К.: ТОВ «КММ», 2007. – 296 с.
21. Малкина-Пых И.Г. Телесная терапия / И.Г. Малкина-Пых. – М.: Эксмо, 2007. – 752 с.
22. Марасанов Г.И. Социально-психологический тренинг / Г.И. Марасанов. – М.: Совершенство, 1998. – 298 с.
23. Менте М. Эффективное использование ролевых игр в тренинге / М. Менте. – СПб: Питер, 2001. – 208 с.
24. Немиринский О.В. Терапевтическая роль групповой динамики О.В. Немиринский // Московский психотерапевтический журнал. – 2003. – № 3. – С. 5-25.
25. Овчарова Р.В. Справочная книга школьного психолога / Р.В. Овчарова. – М.: Просвещение, 1996. – 352 с.
26. Осипова А.А. Введение в теорию психокоррекции / А.А. Осипова. – Москва: Сфера, 2000. – 512 с.
27. Основи практичної психології: підручник для студ. вищих навч. закладів / В.Г. Панок [та ін.]. – К.: Либідь, 2006. – 536 с.
28. Пахальян В.Э. Групповой психологический тренинг: учеб. пособ. / В.Э. Пахальян. – СПб.: Питер, 2006. – 224 с.
29. Практикум із групової психокорекції: підручник / С.Д. Максименко, О.О. Прокоф'єва, О.В. Царькова, О.В. Кочкурова. – Мелітополь:

- Видавничополіграфічний центр «Люкс», 2015. – 414 с.
30. Роджерс К. Взгляд на психотерапию. Становление человека / К. Роджерс. – М.: Просвещение, 1994. – 478 с.
 31. Роджерс К. Консультирование и психотерапия. Новейшие подходы в области практической работы / К. Роджерс. – М.: ЭКСМО, 1999. – 464 с.
 32. Рудестам К. Групповая психотерапия. Психокоррекционные группы: теория и практика / К. Рудестам. – М.: Прогресс, 2003. – 368 с.
 33. Сидоренко Е.В. Технологии создания тренинга. От замысла к результату / Е.В. Сидоренко. – СПб.: Речь, 2007. – 336 с.
 34. Словарь практического психолога / Сост. С.Ю. Головин. – Минск: Харвест, 2003. – 976 с.
 35. Смирнова Е.О., Холмогорова В.М. Межличностные отношения дошкольников: диагностика, проблемы, коррекция / Е.О. Смирнова, В.М. Холмогорова. – М.: ВЛАДОС, 2003. – 158 с.
 36. Стишенок И.В. Сказка в тренинге: коррекция, развитие, личностный рост / И.В. Стишенок. – СПб.: Речь, 2005. – 144 с.
 37. Фопель К. Психологические группы. Рабочие материалы для ведущего / К. Фопель. – М.: Генезис, 2001. – 256 с.
 38. Фопель К. Создание команды. Психологические игры и упражнения / К. Фопель. – М.: Генезис, 2003. – 400 с.
 39. Фрейд З. Психология бессознательного / З. Фрейд. – М.: Просвещение, 1990. – 448 с.
 40. Шкурко Т.А. Танцевально-экспрессивный тренинг / Т.А. Шкурко. – СПб.: Речь, 2003. – 192 с.
 41. Эллис А. Психотренинг по методу А. Эллиса / А. Эллис. – СПб.: Питер, 1999. – 224 с.
 42. Яковлева Н.Я. Психологическая помощь дошкольнику / Н.Я. Яковлева. – СПб.: «Валерии СПД», 2001. – 112 с.
 43. Ялом И. Групповая психотерапия: теория и практика / И. Ялом. – М.: Апрель Пресс, 2001. – 576 с.
 44. Яценко Т.С. Основи глибинної психокорекції: феноменологія, теорія і практика: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2006. – 382 с.

Допоміжна

1. Авидон И., Гончукова О. Сто разминок, которые украсят ваш тренинг / И. Авидон, О. Гончукова. – СПб.: Речь, 2010. – 256 с.
2. Алдер Х. НЛП: современные психотехнологии / Х. Алдер. – СПб.: Питер, 2000. – 34 с.
3. Анн Л.Ф. Психологический тренинг с подростками / Л.Ф. Анн. – СПб.: Питер, 2004. – 271 с.
4. Грачева Л.В. Тренинг внутренней свободы. Актуализация внутреннего потенциала / Л.В. Грачева. – СПб.: Речь, 2003. – 60 с.
5. Джеймс М., Джонгвард Д. Рожденные выигрывать. Трансакционный анализ с гештальт-упражнениями / М. Джеймс, Д. Джонгвард. – М.: Прогресс-Универс, 1995. – 336 с.
6. Дубровина В., Андреева А. Психокоррекционная и развивающая работа с детьми: Учеб. пособ. для студентов средних педагогических учебных заведений / В. Дубровина, А. Андреева, Е. Данилова и др. – М.: Академия, 1998. – 160 с.
7. Евтихов О.В. Практика психологического тренинга / О.В. Евтихов. – СПб.: Речь, 2007. – 256 с.
8. Ермолаева М.В. Психология развивающей и коррекционной работы с дошкольниками / М.В. Ермолаева. – М.: Институт практической психологии, 1998.

- 176 с.
9. Киселева М.В. Арт-терапия в работе с детьми: Руководство для детских психологов, педагогов, врачей и специалистов, работающих с детьми / М.В. Киселева. – СПб. : Речь, 2006. – 160 с.
 10. Колошина Т.Ю., Трус А.А. Арт-терапевтические техники в тренинге: характеристики и использование. Практическое пособие для тренера / Т.Ю. Колошина, А.А. Трус. – СПб. : Речь, 2010. – 189 с.
 11. Коновалюк-Никитин Е., Никитин С. Сказка как инструмент воспитательной работы. Воспитательное влияние чтения сказок детям дошкольного возраста / Е. Коновалюк-Никитин, С. Никитин // Гульні і забави ў культуры правядзення вольнага часу дзяцей і моладзі: тэорыя і практыка / рэд. Ул.П. Люкевіч, К.І. Белы, П. Мазур, І.І. Лосева, С. Нікіцін. – Брэст : Альтэрнатыва, 2014. - С. 51-58.
 12. Копытин А.И. Руководство по групповой арт-терапии / А.И. Копытин. – СПб.: Речь, 2003. – 320 с.
 13. Лидерс А.Г. Психологический тренинг с подростками: Учеб. пособ. для студ. высш. учеб. заведений / А.Г. Лидерс. – М.: Академия, 2001. – 256 с.
 14. Лэнктон К., Лэнктон С. Волшебные сказки: ориентированные на цель метафоры при лечении взрослых и детей / К. Лэнктон, С. Лэнктон. – Воронеж : НПО «МОДЭК», 1996. – 432 с.
 15. Мамайчук И.И. Психокоррекционные технологии для детей с проблемами в развитии / И.И. Мамайчук. – СПб.: Речь, 2003. – 400 с.
 16. Овчарова Р.В. Практическая психология в начальной школе / Р.В. Овчарова. – М. : Сфера, 1998. – 240 с.
 17. Панюк В.Г. Психоконсультативні стратегії діяльності практичного психолога системи освіти: навч.-метод. посіб. / В.Г. Панюк, Я.В. Чаплак, Д.Д. Романовська; за наук. ред. В.Г. Панка; Укр. НМЦ практ. психології і соц. роботи НАПН України [та ін.]. - Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. - 232 с.
 18. Панок В.Г. Психологія життєвого шляху особистості: моногр. / В.Г. Панок, Г.В. Рудь. - К.: Ніка-Центр, 2006. - 277 с.
 19. Петрушин С.В. Психологический тренинг в многочисленной группе / С.В. Петрушин. – М.: Академический проект, 2000. – 256 с.
 20. Пилипенко А.В., Соловьева И.А. Зависимые, созависимые и другие трудные клиенты: Психологический тренинг / А.В. Пилипенко, И.А. Соловьева. – М. : Психотерапия, 2011. – 192 с.
 21. Практикум по психологическим играм с детьми и подростками / Азарова Т.В., Барчук О.И., Беглова Т.В. и др.; под общей ред. М.Р. Битяновой. – СПб. : Питер, 2002. – 304 с.
 22. Практикум по социально-психологическому тренингу / Под ред. Б.Д. Парыгина. – СПб. : Изд-во Михайлова В.А., 2000. – 352 с.
 23. Психогимнастика в тренинге / Под ред. Хрящевой Н.Ю. – СПб. : Речь, 2001. – 256 с.
 24. Психологічна корекція особистості дітей, які зазнали насильства в сім'ї: навч. посіб. / Максименко С.Д. та ін.; за ред. Максимової Н.Ю.; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т психології ім. Г.С. Костюка. - К. : Міленіум, 2011. - 250 с.

Інформаційні ресурси

https://studopedia.su/16_13393_spetsifika-grupovoi-formi-psihokorektsii.html
<http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/6958/1/%D0%9F%D0%A0%D0%90%D0%9A%D0%A2%D0%98%D0%9A%D0%A3%D0%9C%20%D0%A3%D0%A7%D0%95%D0%91%D0%9D%D0%98%D0%9A.pdf>
<https://works.doklad.ru/view/s9pd7MKPLaA/all.html>

<https://infopedia.su/1xacd.html>

<https://scicenter.online/psihokorreksiya-scicenter/grupova-psihokoreksiya-129966.html>